

**Atodiad Ch**  
**Appendix Ch**



**Derbyniodd Cyngor Gwynedd 8 ymateb  
i'r Cyfnod Ymgynghori Statudol ar y  
cynnig i gau Ysgol Llanaelhaearn  
16 Rhagfyr 2019 – 29 Ionawr 2020**

---

**Gwynedd Council received 8 responses  
to the Statutory Consultation Period on the  
proposal to close Ysgol Llanaelhaearn  
16 December 2019 – 29 January 2020**

## Ffurflen Ymateb

Cynnig i gau Ysgol Llanaelhaearn ar y 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Bro Plenydd, Y Ffôr o 1 Medi 2020 yn unol ag adran 48 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013

Eich Manylion		Dyddiad: 15   1   20	
Erw	ALED JONES		
Cyfeiriad	LLWYNIER WYD, TREFOR		
Cyfeiriad E-bost	cynghor-ydd@aledwynjones@gwynedd.llyw-cymru		
Rwy'n ymateb fel... (Cylchwch yr ymateb perthnasol)	Rhiant	Staff	Disgybl
	Arall (nodwch):		LLYWODRAETHOL
Os dymunwch dderbyn hysbysiad pan galff yr adroddiad ymgynghori ei gyhoeddi, tichwch y blwch priodol gyferbyn		<input checked="" type="checkbox"/> Hoffwn gael fy hysbysu <input type="checkbox"/> Na, nid wyf yn dymuno cael fy hysbysu	

**Yn unol â gofynion deddfwriaeth diogelu data, mae'n ofynnol i ni eich hysbysu o'r canlynol:**

Mae Cyngor Gwynedd yn celsio eich barn ar y cynnig hwn fel rhan o broses ymgynghori statudol. Defnyddir y manylion a ddarperir gennych i'r pwrpas hwn yn unig. Efallai y bydd y wybodaeth yn cael ei rannu gydag asiantaethau sy'n ymwneud a'r ymgynghoriad (e.e. Llywodraeth Cymru) ond dim ond at ddiben ymateb i faterion penodol gall eich bod wedi eu nodi yn eich ymateb. Byddwn yn parhau i ystyried eich sylwadau pa bynnag opsiwn a ddewisir. Cedwir eich manylion personol am 7 mlynedd.

Gyda'ch caniatâd, mae'n bosib y bydd eich sylwadau yn cael eu rhyddhau, yn llawn neu heb gynnwys manylion personol fel enwau a chyfeiriadau, mewn adroddiad i'r Cabinet ar yr ymgynghoriad. Os nad ydych yn dymuno i'r Cyngor gyhoeddi eich ymateb, nodwch isod trwy roi ✓ yn y blwch perthnasol os gwelwch yn dda:

- Cytunaf i'r Cyngor gyhoeddi fy ymateb yn llawn, gan gynnwys fy ngwybodaeth bersonol.
- Cytunaf i'r Cyngor gyhoeddi fy ymateb, heb gynnwys fy ngwybodaeth bersonol.
- Nid wyf yn cytuno i'r Cyngor gyhoeddi fy ymateb.

Am fwy o wybodaeth am eich hawliau a manylion Swyddog Diogelu Data'r Cyngor ewch i'r Adran Prefsatrydd ar wefan y Cyngor.

**Anfonwch eich ymateb at:**  
 Swyddfa Moderneiddio Addysg,  
 Adran Addysg, Cyngor Gwynedd,  
 Caernarfon  
 LL55 1SH  
 neu [ModerneiddioAddysg@gwynedd.llyw.cymru](mailto:ModerneiddioAddysg@gwynedd.llyw.cymru)

**Dyddiad cau:** 13:00 ar ddydd Mercher, 29 Ionawr 2020

Nodwch mai syllwadau yw'r ymatebion ac nid gwrthwynebiad i'r cynnig.

Bydd cyfle i wrthwynebu'r cynnig os bydd rhybudd statudol yn cael ei gyhoeddi.

**Syllwadau:**

HOFFWN WELD PLANT YR YSGOL YN BRESNOL GAEL DENIS SYMUD I YSGOL CAWILOG, A CAHUDIANT YN CAEL EI DREFNU I'R PLANT HYNNY.

## Ffurflen Ymateb

Cynnig i gau Ysgol Llanaelhaearn ar y 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Bro Plenydd, Y Ffôr o 1 Medi 2020 yn unol ag adran 48 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013

Eich Manylion		Dyddiad: 15.01.2020	
Enw	LYNDA COX		
Cyfeiriad	8 MAES GLAS LLANAELHAEARN LLS4 5AR		
Cyfeiriad E-bost	lynda.cox @ llanaelhaearn.com		
Rwy'n ymateb fel... (Cylchwch yr ymateb perthnasol)	Rhiant	Staff	Disgybl
	Arall (nodwch):		LLYWODRAETHWR
Os dymunwch dderbyn hysbysiad pan gaiff yr adroddiad ymgynghori ei gyhoeddi, tictwch y blwch priodol gyferbyn		<input checked="" type="checkbox"/> Hoffwn gael fy hysbysu <input type="checkbox"/> Na, nid wyf yn dymuno cael fy hysbysu	

## Yn unol â gofynion deddfwriaeth diogelu data, mae'n ofynnol i ni eich hysbysu o'r canlynol:

Mae Cyngor Gwynedd yn ceisio eich barn ar y cynnig hwn fel rhan o broses ymgynghori statudol. Defnyddir y manylion a ddarperir gennych i'r pwrpas hwn yn unig. Efallai y bydd y wybodaeth yn cael ei rannu gydag asiantaethau sy'n ymwneud a'r ymgynghoriad (e.e. Llywodraeth Cymru) ond dim ond at ddiben ymateb i faterion penodol gall eich bod wedi eu nodi yn eich ymateb. Byddwn yn parhau i ystyried eich sylwadau pa bynnag opsiwn a ddewisir. Cedwir eich manylion personol am 7 mlynedd.

Gyda'ch caniatâd, mae'n bosib y bydd eich sylwadau yn cael eu rhyddhau, yn llawn neu heb gynnwys manylion personol fel enwau a chyfeiriadau, mewn adroddiad i'r Cabinet ar yr ymgynghoriad. Os nad ydych yn dymuno i'r Cyngor gyhoeddi eich ymateb, nodwch isod trwy roi ✓ yn y blwch perthnasol os gwelwch yn dda:

- Cytunaf i'r Cyngor gyhoeddi fy ymateb yn llawn, gan gynnwys fy ngwybodaeth bersonol.
- Cytunaf i'r Cyngor gyhoeddi fy ymateb, heb gynnwys fy ngwybodaeth bersonol.
- Nid wyf yn cytuno i'r Cyngor gyhoeddi fy ymateb.

Am fwy o wybodaeth am eich hawliau a manylion Swyddog Diogelu Data'r Cyngor ewch i'r Adran Preifatrwydd ar wefan y Cyngor.

Anfonwch eich ymateb at:  
Swyddfa Moderneiddio Addysg,  
Adran Addysg, Cyngor Gwynedd,  
Caernarfon  
LL55 1SH  
neu [ModerneiddioAddysg@gwynedd.llyw.cymru](mailto:ModerneiddioAddysg@gwynedd.llyw.cymru)

Dyddiad cau: 13:00 ar ddydd Mercher, 29 Ionawr 2020

Nodwch mai syllwadau yw'r ymatebion ac nid gwrthwynebiad i'r cynnig.

Bydd cyfle i wrthwynebu'r cynnig os bydd rhybudd statudol yn cael ei gyhoeddi.

## Syllwadau:

Rwyf yn hysbysu gofnodol i gais y rhieni  
i'r disgyblion yn ysgol YSGOL CHWILOG a'r ol  
cau ysgol Llanaelhaearn, ac eu bod yn  
cael eiddiant. A bydd plant sydd yn dodrae  
ysgol o Medi 2020 yn UNIG yn cael  
eiddiant i'r ysgol ac nid yr hrai a symydodd  
ysgol cyn ddi.

**3**

**Nid yw'r ymatebydd yn fodlon i'r  
ymateb gael ei gyhoeddi**

---

**3**

**The respondent does not want the  
response to be published**

## Ffurflen Ymateb

Cynnig i gau Ysgol Llanaelhaearn ar y 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Bro Plenydd, Y Ffôr o 1 Medi 2020 yn unol ag adran 48 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013

Eich Manylion		Dyddiad: 15.1.2020	
Enw	Tracey Jones		
Cyfeiriad	Garreg 1 Uain fain Llanaelhaearn		
Cyfeiriad E-bost	traceyjones@hotmail.com		
Rwy'n ymateb fel... (Cylchwch yr ymateb perthnasol)	Rhiant <input checked="" type="checkbox"/>	Staff	Disgybl
	Arall (nodwch):		
Os dymunwch dderbyn hysbysiad pan gaiff yr adroddiad ymgynghori ei gyhoeddi, ticlwch y blwch priodol gyferbyn		<input checked="" type="checkbox"/> Hoffwn gael fy hysbysu <input type="checkbox"/> Na, nid wyf yn dymuno cael fy hysbysu	

Yn unol â gofynion deddfwriaeth diogelu data, mae'n ofynnol i ni eich hysbysu o'r canlynol:

Mae Cyngor Gwynedd yn ceisio eich barn ar y cynnig hwn fel rhan o broses ymgynghori statudol. Defnyddir y manylion a ddarperir gennych i'r pwrpas hwn yn unig. Efallai y bydd y wybodaeth yn cael ei rannu gydag asiantaethau sy'n ymwneud a'r ymgynghoriad (e.e. Llywodraeth Cymru) ond dim ond at ddiben ymateb i faterion penodol gall eich bod wedi eu nodi yn eich ymateb. Byddwn yn parhau i ystyried eich sylwadau pa bynnag opsiwn a ddewisir. Cedwir eich manylion personol am 7 mlynedd.

Gyda'ch caniatâd, mae'n bosib y bydd eich sylwadau yn cael eu rhyddhau, yn llawn neu heb gynnwys manylion personol fel enwau a chyfeiriadau, mewn adroddiad i'r Cabinet ar yr ymgynghoriad. Os nad ydych yn dymuno i'r Cyngor gyhoeddi eich ymateb, nodwch isod trwy roi  yn y blwch perthnasol os gwelwch yn dda:

- Cytunaf i'r Cyngor gyhoeddi fy ymateb yn llawn, gan gynnwys fy ngwybodaeth bersonol.
- Cytunaf i'r Cyngor gyhoeddi fy ymateb, heb gynnwys fy ngwybodaeth bersonol.
- Nid wyf yn cytuno i'r Cyngor gyhoeddi fy ymateb.

Am fwy o wybodaeth am eich hawliau a manylion Swyddog Diogelu Data'r Cyngor ewch i'r Adran Preifatrwydd ar wefan y Cyngor.

Anfonwch eich ymateb at:  
Swyddfa Moderneiddio Addysg,  
Adran Addysg, Cyngor Gwynedd,  
Caernarfon  
LL55 1SH  
neu [ModerneiddioAddysg@gwynedd.llyw.cymru](mailto:ModerneiddioAddysg@gwynedd.llyw.cymru)

Dyddiad cau: 13:00 ar ddydd Mercher, 29 Ionawr 2020

Nodwch mai syllwadau yw'r ymatebion ac nid gwrthwynebiad i'r cynnig.

Bydd cyfle i wrthwynebu'r cynnig os bydd rhybudd statudol yn cael ei gyhoeddi.

Syllwadau:

Rydym yn dymuno i [redacted] fynd i Ysgol Cawilog o Fedi 2020 ac i drefnidiaeth seil ei threfnu i fynd â'r plant bob dydd [redacted]

## Response Form

Proposal to close Ysgol Llanaelhaearn on 31 August 2020, and offer a place for the pupils at Ysgol Bro Plenydd, Y Ffôr from 1 September 2020 in accordance with section 48 of the School Standards and Organisation Act 2013

In accordance with data protection legislation requirements, we are required to inform you of the following:

Gwynedd Council is seeking your views on this proposal as part of a statutory consultation process. The details you provide will be used for this purpose only. The information may be shared with agencies involved in the consultation (e.g. the Welsh Government) solely in order to respond to specific matters that you may have raised. We will continue to consider your comments, whichever option is chosen. Your personal details will be kept for 7 years.

With your permission, we may reproduce responses, in full or having taken out personal details such as names and addresses, in a report to the Cabinet on the statutory consultation. If you do not wish the Council to publish your response, please state below by placing a ✓ in the relevant box, please:

- I agree that the Council can publish my response in full including my personal information.
- I agree that the Council can publish my response, after removing my personal information.
- No, the Council should not publish my response.

For further information about your rights and the Council's Data Protection Officer visit the Privacy section on the Council website.

Please return your response to:  
 Modernising Education Office,  
 Education Department, Gwynedd Council,  
 Caernarfon  
 LL55 1SH  
 or [ModernisingEducation@gwynedd.llyw.cymru](mailto:ModernisingEducation@gwynedd.llyw.cymru)

Closing Date: 13:00 on Wednesday, 29 January 2020

Please note that these responses are comments and not objections to the proposal.

There will be an opportunity to object to the proposal should a statutory notice be published.

Comments: I would like [redacted] to be placed at ysgol Chwilog and transport to be provided to and from school.

## Response Form

Proposal to close Ysgol Llanaelhaearn on 31 August 2020, and offer a place for the pupils at Ysgol Bro Plenydd, Y Ffôr from 1 September 2020 in accordance with section 48 of the School Standards and Organisation Act 2013

In accordance with data protection legislation requirements, we are required to inform you of the following:

Gwynedd Council is seeking your views on this proposal as part of a statutory consultation process. The details you provide will be used for this purpose only. The information may be shared with agencies involved in the consultation (e.g. the Welsh Government) solely in order to respond to specific matters that you may have raised. We will continue to consider your comments, whichever option is chosen. Your personal details will be kept for 7 years.

With your permission, we may reproduce responses, in full or having taken out personal details such as names and addresses, in a report to the Cabinet on the statutory consultation. If you do not wish the Council to publish your response, please state below by placing a ✓ in the relevant box, please:

- I agree that the Council can publish my response in full including my personal information.
- I agree that the Council can publish my response, after removing my personal information.
- No, the Council should not publish my response.

For further information about your rights and the Council's Data Protection Officer visit the Privacy section on the Council website.

Please return your response to:  
 Modernising Education Office,  
 Education Department, Gwynedd Council,  
 Caernarfon  
 LL55 1SH  
 or [ModernisingEducation@gwynedd.llyw.cymru](mailto:ModernisingEducation@gwynedd.llyw.cymru)

Closing Date: 13:00 on Wednesday, 29 January 2020

Please note that these responses are comments and not objections to the proposal.

There will be an opportunity to object to the proposal should a statutory notice be published.

Comments:

I would like [redacted] to attend ysgol chwilog as he already goes there now with ysgol Llanaelhaearn and has settled in well us as parents wouldn't want to separate the children. I would also like transport as I don't drive - [redacted]

## Response Form

Proposal to close Ysgol Llanaelhaearn on 31 August 2020, and offer a place for the pupils at Ysgol Bro Plenydd, Y Ffôr from 1 September 2020 in accordance with section 48 of the School Standards and Organisation Act 2013

In accordance with data protection legislation requirements, we are required to inform you of the following:

Gwynedd Council is seeking your views on this proposal as part of a statutory consultation process. The details you provide will be used for this purpose only. The Information may be shared with agencies involved in the consultation (e.g. the Welsh Government) solely in order to respond to specific matters that you may have raised. We will continue to consider your comments, whichever option is chosen. Your personal details will be kept for 7 years.

With your permission, we may reproduce responses, in full or having taken out personal details such as names and addresses, in a report to the Cabinet on the statutory consultation. If you do not wish the Council to publish your response, please state below by placing a ✓ in the relevant box, please:

- I agree that the Council can publish my response in full including my personal information.
- I agree that the Council can publish my response, after removing my personal information.
- No, the Council should not publish my response.

For further information about your rights and the Council's Data Protection Officer visit the Privacy section on the Council website.

Please return your response to:  
 Modernising Education Office,  
 Education Department, Gwynedd Council,  
 Caernarfon  
 LL55 1SH  
 or [ModernisingEducation@gwynedd.llyw.cymru](mailto:ModernisingEducation@gwynedd.llyw.cymru)

Closing Date: 13:00 on Wednesday, 29 January 2020

Please note that these responses are comments and not objections to the proposal.

There will be an opportunity to object to the proposal should a statutory notice be published.

Comments: I would wish for my children to go to Chwilog School as my [REDACTED] will be going to Ysgol Gŵen-y-mor in 2021. and as settled and as don't want him to change from schools in his last years. my children have made friends and know the teachers and very happy at Chwilog.



## **Ymateb Estyn i'r cynnig gan Gyngor Gwynedd i gau Ysgol Llanaelhaearn ar 31 Awst 2020.**

### **Cyflwyniad**

Paratowyd yr adroddiad hwn gan Arolygwyr Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

O dan delerau Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a'i Chod cysylltiedig, mae'n ofynnol i gynigwyr anfon dogfennau ymgynghori i Estyn. Fodd bynnag, nid yw Estyn yn gorff y mae'n ofynnol iddo weithredu yn unol â'r Cod ac nid yw'r Ddeddf yn gosod unrhyw ofynion statudol ar Estyn o ran materion trefniadaeth ysgolion. Felly, fel corff yr ymgynghorir ag ef, bydd Estyn yn rhoi eu barn ar rinweddau cyffredinol cynigion trefniadaeth ysgolion yn unig.

Mae Estyn wedi ystyried yr agweddau addysgol ar y cynnig ac mae wedi llunio'r ymateb canlynol i'r wybodaeth a ddarparwyd gan y cynigiwr.

### **Crynodeb/Casgliad**

Dyma gynnig ymgynghorol gan Gyngor Sir Gwynedd. Y cynnig yw:

- cau ysgol Llanaelhaearn ar y 31 Awst 2020
- cynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Bro Plenydd o 1 Medi 2020

Mae'r Cyngor wedi ystyried ystod o opsiynau'n briodol ac wedi dewis y cynnig uchod.

Ym marn Estyn mae'r cynnig hwn o leiaf yn debygol o gynnal y safonau addysg presennol.

### **Disgrifiad a manteision**

Gan fod y cynigiwr yn cynnig cau ysgol wledig mae'n nodi'n glir y rhesymau dros llunio'r cynnig a'r ystyriaethau gofalus y tu ôl i hyn. Mae hefyd yn nodi manteision eraill yn ogystal, fel yr effaith bositif o ran cost-effeithiolrwydd i'r awdurdod addysg a lleihau llefydd gweigion. Mae'n nodi'r heriau allweddol mae'r ysgol yn ei hwynebu a sut maent am fynd i'r afael â nhw trwy gynnig gau'r ysgol. Y prif heriau a nodir yw:

- sefyllfa fregus yr ysgol yn dilyn cwmp sylweddol mewn niferoedd gydag wyth disgybl ar y gofrestr yng nghyfrifiad Medi 2019
- diffyg profiadau i'r disgyblion o gymdeithasu a chydweithio yn ddyddiol gyda chyfoedion mewn parau a grwpiau
- dengys rhagamcanion y bydd cwmp pellach gyda 5 o ddisgyblion ar y gofrestr erbyn 2021.
- dosbarthiadau bychain iawn gan yr addysgir yr wyth disgybl hyn mewn dau ddosbarth (un dosbarth o dri disgybl ac un dosbarth o bum disgybl)
- cost fesul disgybl sylweddol cynnal yr ysgol (£12,671 o gymharu â chost cyfartaledd sirol o £3,884)
- ansicrwydd ynghylch arweinyddiaeth barhaol
- colli plant i ysgolion cyfagos (14 yn mynd i dair ysgol arall Medi 2018)

Mae'r cynigiwr yn nodi'n glir y manteision a'r anfanteision disgwylidig o gymharu â'r sefyllfa bresennol. Mae'n ystyried opsiynau eraill posib ac wedi rhoi rhesymau priodol ynghylch pam mae'r rhain wedi cael eu diystyru. Sefydlwyd Panel Adolygu Ysgol (PAY) Llanaelhaearn yn cynnwys pennaeth yr ysgol, llywodraethwyr, Aelod Lleol, rhieni, a staff. Cynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd i ystyried wyth o opsiynau. Mae'r rhain yn cynnwys gwneud dim, newid y strwythur staffio, sefydlu uned arsylwi blynyddoedd cynnar, ffederaleiddio, sefydlu darpariaeth gofal plant neu gau'r ysgol. Penderfynwyd ymchwilio ymhellach i ddau opsiwn sef ffederaleiddio neu gau'r ysgol.

Mae'r cynigiwr yn amlinellu'r buddion, yr anfanteision a'r risgiau posibl yn briodol ac yn nodi'r opsiwn mae'n ei ffafrio, sef cau Ysgol Llanaelhaearn ar y 31 Awst 2020 a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Bro Plenydd o 1 Medi 2020.

Ystyriwyd y posibilrwydd o ffederaleiddio gydag amrywiaeth o ysgolion cyfagos, yn benodol Yr Eifl, Bro Plenydd, Llanybi, Pentreuchaf a Chwilog. Cynigir rhesymau dilys tros ddewis Ysgol Bro Plenydd fel yr 'ysgol amgen'. Fodd bynnag, gan fod niferoedd Ysgol Llanaelhaearn wedi cyrraedd sefyllfa argyfyngus gyda 8 disgybl ar y gofrestr, dengys yr asesiad ffederaleiddio nad oedd yr opsiwn hwn yn ymateb i'r prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu. Byddai niferoedd yr ysgol yn parhau i fod yn isel, a maint y dosbarthiadau hefyd yn parhau i fod yn fychan. Cyfeiriwyd hefyd nad oedd manteision eglur i ysgolion eraill o ffederaleiddio gydag Ysgol Llanaelhaearn.

Mae'r cynigiwr yn datgan yn gadarn pam ei fod yn ffafrio'r cynnig o gau Ysgol Llanaelhaearn ac yn cyfeirio at y manteision amlwg:

- sicrhau arweinyddiaeth barhaol
- cynnig profiadau i ddisgyblion i gymdeithasu a chydweithio yn ddyddiol gyda chyfoedion
- galluogi'r disgyblion i fanteisio ar ystod o brofiadau cwricwlaidd ac allgyrsiol
- addysgu'r plant mewn dosbarthiadau o faint mwy addas
- lleihau niferoedd llefydd gweigion (83% yn Ysgol Llanaelhaearn)
- lleihau'r amrediad o lwfans y pen ar gyfer holl ddisgyblion y Sir

Mae'r cynnig yn ystyried y ddarpariaeth ar gyfer y Gymraeg yn briodol. Mae'n cyfeirio at weithredu Polisi Iaith yr awdurdod lleol. Ymddengys na fyddai effaith negyddol ar ddarpariaeth y Gymraeg i'r disgyblion hyn. Byddai'r disgyblion yn derbyn addysg mewn ysgol sydd â chanran uwch o ddisgyblion yn siarad Cymraeg yn y cartref, ac mewn ward (Abererch) ble mae canran uwch o siaradwyr Cymraeg na Ward Llanaelhaearn.

Cwblhaodd y cynigiwr asesiad defnyddiol o effaith cymunedol yr opsiynau. Dengys yr asesiad y bydd peth effaith negyddol o gau'r ysgol ar y gymuned gan fod yr ysgol yn ymwneud a'i chymuned ac yn defnyddio cyfleusterau'r gymuned, megis Canolfan y Babell yn gyson. I geisio lliniaru'r effaith ar y gymuned nodir rai cyfleoedd posib i sicrhau fod cymuned Llanaelhaearn yn ymwybodol o weithgarwch yr ysgol amgen, ac anogir cydweithio cymunedol rhwng Ysgol Bro Plenydd a chymuned Llanaelhaearn, lle'n briodol.

Mae'r cynigiwr yn nodi bod gan adeilad Ysgol Bro Plenydd gyfleusterau cyfystyr ac Ysgol Llanaelhaearn i gynnig darpariaeth arbenigol sy'n addas ar gyfer disgyblion ag

anghenion dysgu ychwanegol. Fodd bynnag, nid yw'n nodi'n ddigon clir yr effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Addysgol Arbennig ac nid yw'r cynnig yn ystyried trefniadau hygyrchedd i ddisgyblion ag anabledd.

Mae'r cynigiwr wedi nodi'r anfanteision o'r cynnig hwn, yn cynnwys adleoli disgyblion, diswyddo staff, diddymu'r corff llywodraethol, a chodiad yng nghostau cludiant. Mae'r awdurdod lleol wedi ystyried yr anfanteision ac yn nodi y byddant yn darparu cludiant i ddisgyblion cymwys yn unol â'u polisi cludiant. Byddant hefyd yn ymgynghori yn benodol â staff a chynrychiolwyr yr undebau fel rhan o'r cyfnod ymgynghori statudol. Bydd unrhyw ddiswyddiadau sy'n deillio o'r cynnig yn cydymffurfio â'r gyfraith gyflogaeth angenrheidiol a chynllun diswyddo Gwynedd a bydd cyfleoedd i staff drafod eu sefyllfa gydag aelodau o'r gwasanaeth adnoddau dynol .

Ymddengys bod y cynnig yn darparu cyfleoedd buddiol i randdeiliaid, sefydliadau ac aelodau'r cyhoedd ymateb i'r cynnig. Mae cyfle i gynrychiolwyr sefydliadau ymateb i'r ymgynghoriadau.

Ar y cyfan mae'r cynigiwr wedi rhoi ystyriaeth ddigonol i effaith a chost y cynigion ar drefniadau teithio disgyblion ond nid ar hygyrchedd y ddarpariaeth deithio ar gyfer disgyblion ag anghenion arbennig. Mae Ysgol Llanaelhaearn wedi ei leoli 3.6 milltir o safle presennol Ysgol Bro Plenydd a rhagwelir y byddai'r daith oddeutu 5 munud bob ffordd mewn car neu fws. Byddai cludiant yn cael ei ddarparu yn unol â Pholisi Cludiant ysgolion y Sir.

### **Agweddau addysgol ar y cynnig**

Mae'r cynigiwr yn rhoi ystyriaeth bwrpasol i effaith y cynigion ar ansawdd y deilliannau, y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth yn yr ysgolion. Mae'n cyfeirio'n berthnasol at ddeilliannau adroddiadau arolygu diweddaraf Estyn ar Ysgol Llanaelhaearn ac Ysgol Bro Plenydd, a'u categorïau a band cymorth. Yn mesurau hyn i gyd mae Ysgol Bro Plenydd yn gryfach nac Ysgol Llanaelhaearn. Mae'n dod i'r casgliad rhesymol nad yw'n rhagweld unrhyw effeithiau negyddol ar ansawdd safonau addysg, lles, profiadau dysgu neu arweinyddiaeth. O ganlyniad, mae tebygolrwydd cryf y bydd y cynnig hwn o leiaf yn debygol o gynnal, os nad gwella, y safonau, y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth bresennol.

Mae'n debygol y bydd yr opsiwn o gau Ysgol Llanaelhaearn yn datrys y sefyllfa fregus o ran diffyg trefniadau arweinyddiaeth wydn yn yr ysgol honno. Byddai gwireddu'r opsiwn hefyd yn debygol o wella profiadau cymdeithasol ac addysgu'r disgyblion drwy roi cyfleoedd i ddisgyblion gael eu haddysgu mewn grwpiau o gyfoedion sydd â llawer llai o amrediad oedran.

Noda'r cynigiwr hefyd yr amrywiaeth ehangach o gyfleusterau a fydd ar gael, a mynediad gwell at adnoddau a staffio. Mae'n cyfeirio y gall ysgolion gyda niferoedd uwch o blant gynig strwythur mwy cadarn i gynllunio a darparu'r cwricwlwm. Yn ogystal, gellir canoli nifer o gyfrifoldebau megis rhai yn ymwneud a'r cwricwlwm a materion rheolaethol, sy'n gallu bod yn faich i sefydliadau bach, e.e. trefniadau arfarnu, cynlluniau datblygu, rheoli perfformiad..

Mae'r cynigiwr wedi cynnal asesiad o effaith y cynnig ar gydraddoldeb ac yn honni'n rhesymol na ddylai'r cynnig gael effaith andwyol ar unrhyw grwpiau penodol. Fodd bynnag, nid cynigiwr wedi rhoi ystyriaeth briodol i aflonyddwch posibl ar ddisgyblion presennol.

## **Estyn's response to the proposal by Gwynedd Council to close Ysgol Llanaelhaearn on 31<sup>st</sup> August 2020.**

### **Introduction**

This report has been prepared by Her Majesty's Inspectors of Education and Training in Wales.

Under the terms of the School Standards and Organisation (Wales) Act 2013 and its associated Code, proposers are required to send consultation documents to Estyn. However Estyn is not a body which is required to act in accordance with the Code and the Act places no statutory requirements on Estyn in respect of school organisation matters. Therefore as a body being consulted, Estyn will provide their opinion only on the overall merits of school organisation proposals.

Estyn has considered the educational aspects of the proposal and has produced the following response to the information provided by the proposer.

### **Summary/Conclusion**

This is a consultation proposal by Gwynedd County Council. The proposal is as follows:

- to close Ysgol Llanaelhaearn on 31<sup>st</sup> August 2020
- to provide a place for pupils as Ysgol Bro Plenydd

The Council has considered a range of appropriate options and chosen the above proposal.

Estyn is of the opinion that this proposal is likely to at least maintain the current standard of education.

### **Description and benefits**

As the proposer is proposing to close a rural school, it has identified clearly the reasons for the proposal and the careful considerations behind it. It also identifies other benefits, such as the positive effect in terms of cost-effectiveness to the education authority and reducing the number of surplus places. It identifies the key challenges that the school faces and how it will address them through the proposal to close the school. The main challenges that are identified are as follows:

- the school's vulnerable situation following a significant decline in pupil numbers, with eight pupils on roll in September 2019
- the lack of experiences for pupils to socialise and work in pairs and groups on a daily basis
- projections show that there will be a further decline, with 5 pupils on roll by 2021
- very small class sizes, as the eight pupils are taught in two classes (one class of three pupils and one class of five pupils)
- the significant cost per pupil of maintaining the school (£12,671 compared with the county-wide average of £3,884)
- uncertainty in terms of permanent leadership

- losing children to nearby schools (14 went to three other schools in September 2018)

The proposer identifies clearly the expected advantages and disadvantages in comparison with the status quo. It considers other possible options and has given appropriate reasons why these have been disregarded. Llanaelhaearn School Review Panel (SRP) was established, including the school's headteacher, governors the Local Member, parents and staff. A series of meetings were held to consider eight options. These include do nothing, change the staffing structure, establish an early years observation unit, federalisation, establish childcare provision or close the school. It was decided to explore two options, namely federalise or close the school.

The proposer outlines the benefits, disadvantages and potential risks appropriately and identifies its favoured option, which is to close Ysgol Llanaelhaearn on 31<sup>st</sup> August 2020 and provide a place for pupils at Ysgol Bro Plenydd from 1<sup>st</sup> September 2020.

The possibility of federating with a variety of nearby schools was considered, specifically Yr Eifl, Bro Plenydd, Llangybi, Pentreuchaf and Chwilog. Valid reasons are provided for selecting Ysgol Bro Plenydd as the 'alternative school'. However, as pupil numbers at Ysgol Llanaelhaearn have reached a critical situation with 8 pupils on roll, the federalisation assessment showed that this option did not respond to the main challenges that the school faces. School numbers would remain low and class sizes would also continue to be small. It was also noted that there were no clear advantages to other schools of federating with Ysgol Llanaelhaearn.

The proposer states firmly why it favours the proposal of closing Ysgol Llanaelhaearn and refers to the clear benefits:

- to ensure permanent leadership
- to provide experiences for pupils to socialise and work with their peers on a daily basis
- to enable pupils to benefit from a range of curricular and extra-curricular experiences
- to educate children in classes of a more suitable size
- to reduce the number of surplus places (83% at Ysgol Llanaelhaearn)
- to reduce the cost per head range for all pupils in the county

The proposal gives appropriate consideration to provision for the Welsh language. It refers to implementing the local authority's Language Policy. It appears that there will be no negative effect on Welsh language provision for these pupils. Pupils would receive education in a school in which a higher percentage of pupils come from Welsh-speaking homes, and in a ward (Abererch) in which there is a higher percentage of Welsh speakers than in the Llanaelhaearn ward.

The proposer completed a useful assessment of the community impact of the option. The assessment shows that closing the school would have some negative effect, as the school is involved with its community and uses its community's facilities, such as Canolfan y Babell, on a regular basis. In order to try to mitigate the effect on the community, some potential opportunities are identified to ensure that the community

of Llanaelhaearn is aware of the alternative school's activities, and community co-operation will be encouraged between Ysgol Bro Plenydd and the community of Llanaelhaearn, where appropriate.

The proposer notes that Ysgol Bro Plenydd has similar facilities to Ysgol Llanaelhaearn to provide specialist provision that is suitable for pupils with additional learning needs. However, it does not identify clearly enough the effect on SEN pupils and the proposal does not consider accessibility arrangements for disabled pupils.

The proposer has identified the disadvantages of this proposal, including relocating pupils, staff redundancies, dissolving the governing body and an increase in transport costs. The local authority has considered the disadvantages and has noted that it will provide transport for eligible pupils in line with its transport policy. It will also consult specifically with staff and union representatives as part of the statutory consultation period. Any redundancies that derive from the proposal will comply with necessary employment law and Gwynedd redundancy scheme, and there will be opportunities for staff to discuss their situation with members of human resources.

The proposal appears to provide beneficial opportunities for stakeholders, organisations and members of the public to respond to the proposal. There is an opportunity to representatives of organisations to respond to the consultations.

On the whole, the proposer has given sufficient consideration to the effect and cost of the proposals on pupils' travel arrangements, but not to the accessibility of transport provision for pupils with special needs. Ysgol Llanaelhaearn is located 3.6 miles from the current site of Ysgol Bro Plenydd and it is anticipated that the journey would take around 5 minutes each way by car or bus. Transport would be provided in line with the county's School Transport Policy.

### **Educational aspects of the proposal**

The proposer gives purposeful consideration to the effect of the proposals on the quality of outcomes, provision and leadership at the schools. It refers relevantly to the most recent Estyn inspection reports for Ysgol Llanaelhaearn and Ysgol Bro Plenydd, and their categories and support bands. In all of these measures, Ysgol Bro Plenydd is stronger than Ysgol Llanaelhaearn. The proposer comes to the reasonable conclusion that it does not anticipate any negative effects on standards of education, wellbeing, learning experiences and leadership. As a result, there is a strong likelihood that this proposal is at least likely to maintain, if not improve, the existing standards, provision and leadership.

It is likely that the option to close Ysgol Llanaelhaearn will solve the vulnerable situation in terms of the lack of robust leadership arrangements at the school. Implementing this option would also be likely to improve pupils' social and educational experiences by providing opportunities for pupils to be taught in peer groups with much smaller age ranges.

The proposer also identifies the wider variety of facilities that would be available, in addition to better access to resources and staffing. It refers to the fact that schools with a higher number of pupils are able to provide a more robust structure for planning and delivering the curriculum. In addition, a number of responsibilities can be centralised, such as those relating to the curriculum and management issues, which can be a burden for small organisations e.g. evaluation arrangements, development plans, performance management.

The proposer has conducted an equality impact assessment and asserts reasonably that the proposal should not have a detrimental effect on any particular group. However, the proposer has not given appropriate consideration to the possible disruption for existing pupils.